

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

1855 prošeni za dodelitev stanovanj v Ljubljani

Zanimiva statistika stanovanjskega urada mestnega magistrata — Najbolj občutijo pomanjkanje stanovanj državni uradniki — Dne 1. maja bo 2442 ljudi brez strehe

Ljubljana, 22. marca.

Stanovanjski urad mestnega magistrata je sestavil na podlagi uradnih aktov in beležk zanimivo statistiko o vseh pri njem vloženih prošnjah za dodelitev stanovanj in to po stanju 9. marca t. l. Pri uradu je bilo do tega dne vloženih 1855 prošni. Te prošnje obravnava statistika s stališča socialno - komunalne politike ter jih sortira po poklicih in družinskih razmerah. Podrobna razdelitev kaže žalostno sliko težkega gnetnega položaja državljanov nameščenec, zlasti nižjih kategorij. Med vsemi poklici dosegajo državni uradniki rekord glede prošni. Med prošni je bilo največ državnih nameščenec in sicer 520 in državnih upokojencev pa 175. Deložitanih je bilo 19 državnih nameščenec in 9 upokojencev. V skrajno nehygieničnih stanovanjih je stanovalo 76 nameščenec in 16 upokojencev. Brez stanovanj je bilo 41 nameščenec in 12 upokojencev, v barakah 18 uradnih družin in 12 upokojencev. Državni nameščenec so bili primorani, da so iskali zavetja in stanovanja tudi po kleteh, skladščih in podstrešjih. Bilo je takih 57 in 15 upokojencev. Na deželi stanuje še

vedno mnogo uradniških družin, od teh je 15 zaprosilo za stanovanje v mestu. Kot podnajemniki so uradniške družine stanovali v 65 primerih. Nad 50 državnih nameščenec pa je stanovalo v predragih stanovanjih ter je stanovalski urad zaprosilo za dodelitev cenejšega stanovanja.

1. maja grozi 168 državnih nameščenec deložacija, ravno tako tudi 55 upokojencev, ker so jim bila v februarju stanovanja odpovedana za mainiški term'n.

Zanimiva je statistika prošnic po družinskih razmerah. Od 1588 prošnic je bilo 60 samcev odtodno samci, 194 zakonci brez otrok, 181 družin z 2 rodbinskima članoma, 370 s 3, 318 družin s 4, 217 družin s 5 in 248 družin s 6 člani. Po statistiki se bori nad 9000 ljudi s stanovanjskimi neprilicami in živi v stanovanjski mizeriji.

1. maja grozi deložacija 445 strankam, ker so jim bila stanovanja odpovedana v februarjem terminu ali pa še prej. Brez strehe bo ostalo na statistiki 2442 oseb, če se položaj v zadnjem hipu bistveno ne izpremeni. Vprašanje podatkov stanovanjske zaščite visi v zraku. Po poklicih so bila stanovanja odpovedana 44 delav-

cem, 64 zasebnikom in vdovam, 168 državnim nameščencem, 55 državnim upokojencem, 44 mestnim uslužben- cem in 70 strankam raznih svobodnih poklicev. Zanimivi so razlogi stanovanjskih odpovedi. Približno 200 hišnih lastnikov je stanovanja najemnikom odpovedalo, ker rabijo sami stanovanja za svoje rodbinske člane ali pa nameravajo izpremeniti stanovanja v poslovne lokale. Znan je na primer, da je gospodar odpovedal kar 6 strankam stanovanja, ki jih rabi za svoje poslovne namene. Mestna občina bo pač morala pokreniti akcijo, da se preteče deložacije ali vsaj odlože ali odpovedi omilijo. Mnogo je tudi odvisno od tega, kako stališče bo sodišče zavzelo napram raznim sodnim odpovedim, proti katerim je večina najemnikov vložila ugovore.

Letos je mestni stanovanjski urad interveniral že v 18 slučajih sodnih deložacij. Najbolj kričeč primer deložacije je bil 15. t. m., ko je na zahtevo nekakega zavoda morjal zapustiti svoje skromno stanovanje ubožni obrtnik - krojač s svojo šestčlansko družino. Stanje sedaj za sili v nekem hotelu. Njegov položaj je obupen.

Intervencije nadškofa Bauerja

Konferenca s pravoslavnimi patrijarhom Zagreb, 22. marca. Včeraj se je iz Beograda povrnil nadškof dr. Ante Bauer. Opoldne je sprejel našega dopisnika, kateremu je podal kratka pojasnila o uspehih svojega potovanja v Beograd. Med drugim je nadškof dr. Bauer izjavil, da je Beogradu posetil prosvetnega ministra Makimovića, ministra ver dr. Alajupovića, finančnega ministra dr. Svrlijo in ministra za socialno politiko dr. Drinkovića. Vsi ministri so mu obljubili, da bodo po možnosti upoštevali njegove predloge in želje. Včeraj ob 17. je bil dr. Bauer sprejet v avdiciji pri kralju. Po avdiciji sta nadškof Bauer in beograjski nadškof Rodić posetila patrijarha Dimitrija v palači Sv. Sinoda. Tu se je vršila konferenca, na kateri so razpravljali razna cerkvena vprašanja, zlasti šolsko vprašanje v zvezi z zakonom o uredbah šol, ki v kratkem pride pred Vrhovni zakonodajni svet.

Revizija zakona o ustroju vojske

Beograd, 21. marca p. Tukaj se mude že več dni komandanti vseh armij. V vojnem ministru se vrše konferenca, na katerih razpravljajo o spremembah in dopolnitvi zakona o ustroju vojske in mornarice.

Velik požar v Budimpešti

Budimpešta, 22. marca. Včeraj popoldne je nastal na budimpeštanskem tovornem kolodvoru Josef Udvari na doslej še nepojasnjen način požar, ki se je naglo širil in zalel skoro vse železniške objekte kolodvoru. Eksploziralo je več tankov petroleja, kar je nevarnost še povečalo. Gasilci so šele danes zjutraj omejili in preprečili nadaljno katastrofo.

114 ljudi zgorelo

Moskva, 22. marca. V Vladimirovu je pogorel bioskop, pri čemer je našlo smrt 114 ljudi. Ogenj je nastal med predstavo in se je tako naglo širil, da se ljudje niso mogli več rešiti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.815, Berlin 13.515, Bruselj 7.9107, Budimpešta 9.931, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9932 do 8.0232 (8.0082), London 276.13—276.93 (276.53), New York 56.85, Pariz 221.46 do 223.46 (222.46), Praga 168.32—169.12 (168.72), Trst 297.20—299.20 (297.20).
Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska Kredita 127 den., Prastredna 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 240—250 Stavbna 50 den., Šeštr 106 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.82, Berlin 13.515, Budimpešta 9.931, Bruselj 7.9107, Milan 298.20, London 276.58, New York 56.85, Pariz 222.46, Praga 168.72, Curih 1095.9.
INOZEMSKA BORZA.
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 78.05, Budimpešta 90.60, Berlin 123.35, Praga 15.405, Milan 27.21, Pariz 20.30, London 25.235, New York 519.90.

Pogreb maršala Focha bo v torek

Pokopan bo poleg cesarja Napoleona — Belgijski kralj ob mrtvaškem odru — Sožalje našega kralja in vlade

Paris, 22. marca. Pred hišo maršala Focha se zbirajo neprestano skoraj nepredne množice ljudi, ki prihajajo iz vseh strani in iz vseh krajev Francije, da izkazujejo zahtujo čast velikemu sinu francoskega naroda. V dolgih povorkah koraka občinstvo okoli soka, v kateri leži maršal Foch. Obločen je v uniformo, ki jo je nosil zadnje tri mesece svetovne vojne. Truplo bo položeno na mrtvaški oder dva dni pod slavolokom zmage nad grobom neznanega junaka. Od tam bo prenešeno v slavnostnem sprevodu v cerkev Notre Dame, kjer se bodo vršile pogrebne svečanosti. Pokopan bo v cerkvi St. Louis des Invalides, kjer počivajo tudi zemeljski ostanki Napoleona. Dan pogreba še ni določen. Bržkone pa se bo vršil šele v torek, da se omogoči inozemskim delegacijam pravočasni prihod v Pariz.

Včeraj sveder se je poklonil velikemu pokojniku med drugimi dostojanstveniki tudi belgijski kralj Albert, ki se je s posebnim vlakom pripeljal iz Bruslja, da zadnjič postavi svojega velikega osebnega prijatelja in sobojevnika iz svetovne vojne. Kralj je ostal dolgo ob mrtvaški postelji, na kateri leži truplo pokojnega maršala, pozneje pa je posetil tudi gospo Fochovo ter ji izrazil svoje sožalje. Ob 20. se je belgijski kralj vrnil v Bruselj.

Beograd, 21. marca p. Kralj je poslal povodom smrti maršala Focha predsedniku francoske republike Doumergueu naslednjo brzojavko: »Z veliko žalostjo doznavam, da

je Francija izgubila s smrtjo maršala Focha enega svojih najzaslužnejših in najslavnejših sinov in vojakov. Naj sprejme, prosim, Vaša Ekselencija, izraze mojega sožalja in da veruje, da sočustvuje z Vami ves moj narod in moja vojska ter da delimo tako jaz, kakor ves narod globoko žalost zavezniške in prijateljske države.

Istočasno je kralj Aleksander poslal rodbini maršala Focha naslednjo brzojavko: »Z globoko žalostjo sem sprejel tužno vest o smrti velikega vojaka in slavnega maršala Francije. Iz vsega srca se pridružujem kraljici in iz globoki žalosti, ki je obšla ves francoski narod zaradi izgube velikega moža, čigar neverjetne zasloge ostanejo večno zabeležene v našem spominu.

— Aleksander.

Beograd, 21. marca p. Vojni minister general Hadžić je naročil vojnemu atašeju v Parizu, generalu Jovanoviću, da izrazi v njegovem in celokupne jugoslovenske armade imenu rodbini pokojnega maršala Focha in francoski vladi ter francoskemu vojnemu ministru in generalnemu štabu sožalje. Vojna delegacija pri poslanstvu v Parizu bo zastopala našo vojsko pri pogrebu.

Beograd, 22. marca. Ministrski predsednik general Pera Zivković je poslal povodom smrti maršala Focha francoskemu ministrskemu predsedniku Poincarreu in so-progi pokojnega maršala v imenu vlade so-žalno brzojavko.

Rudniška katastrofa v Ameriki

Tristo rudarjev zasutih — Doslej so jih rešili samo 86

New York, 22. marca. Včeraj popoldne je prišlo v rudniku Klumplock pri Parnasu do strahovite katastrofe, o kateri še ni znano, koliko človeških žrtve je zahtevala. V rovu so se začeli nenadoma širiti dušiljivi plini in kmalu nato je sledila strahovita eksplozija. Učinek eksplozije je bil tako silen, da se je udri glavni rov ter so bili tako zasuti vsi rudarji, ki so se v tem času nahajali na delu.

Po dosedanjih ugotovitvah je zasutih nad 300 rudarjev. Na lice mesta so takoj prihiteli pomožni oddelki, gasilci in delaprosto delavstvo, ki so pod vodstvom inženjerjev nemudoma pričeli z reševalnim delom. Vso noč so razkopavali zasute rove ter so do danes zjutraj ob 6. rešili 86 rudarjev še živih dočim je bilo 5 že mrtvih.

Reševalna dela napredujejo zelo počasi in se je bati, da bo število mrtvih naraslo preko 100. Eksplozija je v veliki meri posledica nezadostnih varnostnih naprav. Udruženje rudarjev namerava vložiti tožbo proti podjetju ter zahtevati odškodnino za vse ponesrečence in njihove svojce.

Italijanska falzifikatorska družba na Dunaju

Bavila se je s ponarejanjem potnih listov — Ozadje afera še ni pojasnjeno

Dunaj, 22. marca. Dunajski policiji se je posrečilo po dolgotrajnih in mučnih poizvedovanjih priti na sled družbi ponarejalcev potnih listov. Pred kratkim so se zglasili pri društvu tiskarjev trije elegantno obloženi Italijani, ki so naročili 3000 italijanskih potnih listov. Na to opozorjena policija je takoj podvela potrebne korake in aretirala v dveh najboljših dunajskih hotelih omenjene tri Italijane. V trije so imeli ponarejene potne liste. Navzlic vsem poskusom in prigovarjanju pa niti eno nočjo

izdati namena naročitev ponarejenih potnih listov. Očitno pa je že sedaj, da jih niso vodili k temu činu materijalni motivi, ker se je eden izmed njih predstavil kot Achilles del Re, ki je poznan kot že dolgo iskani ponarejalec italijanskih državnih bonov. Neki drugi se je kril pod imenom Ruso. Policija je aretirala tudi njih sokrivce, štiri Italijane in nekake nemškega državljana. Pri glavnih obdolžencih so našli tudi italijansko uradno žigo, kot jih uporabljajo konzulati.

Požrtvovalni čin polkovnika Byrda

Rešil je ponesrečene člane svoje ekspedicije in ostal sam v večnem ledu

New York, 22. marca. Kakor javljeno, se je del Byrdove ekspedicije ponesrečil in je moral pristati več sto kilometrov od Byrdovega taborišča. Polkovnik Byrd se je nato sam odpravil, da poišče ponesrečene člane. Res se mu je posrečilo najti ledeno polje, kjer so našli ponesrečene zavetišče. Na svojem letalu je najprej prepeljal v glavno taborišče svoje ekspedicije dva izmed ponesrečenec ter se je takoj nato vrnil. Pri pristanku pa se je letalo nekoliko pokvarilo, tako da ni bilo mogoče naložiti še tret-

jega člana. Byrd se je zato odločil, da se sam izkrci, dočim se je ponesrečenec s pilotom vrnil v taborišče. Položaj polkovnika Byrda ni nevaren, ker razpolaga z zadostno množico hrane. Poleg tega ima še s svojimi tovarišem, ki je ostal pri njem, neko jamo, ki mu nudi zavetje pred vremenskimi neprilicami. V arktičnih pokrajinah vlada sedaj zelo vetrovno vreme. Zaradi tega je dokaj verjetno, da bo moral polkovnik Byrd čaka čaka na svojo lastno rešitev.

Na Kitajskem groze novi nemiri

London, 21. marca. (lo.) Položaj na Kitajskem se je nenadoma zelo poslabšal in ni izključeno, da izbruhne med Nankingom in Vuhanom v kratkem oborožen konflikt. Kongres nacionalistične stranke je sprejel resolucijo, ki nalaga Čangkajsku, naj generalu v Vuhanu takoj napove vojno, ako se ne bo podredil sankcijam vladi.

Nemčija proti plinski vojni

Berlin, 21. marca. (be.) Nemški državni zbor je odobril ženevski protokol proti plinski vojni, kakor je bil odoben do 16. aprila.

Strog režim v Turčiji

Carigrad, 21. marca. (be.) Tu je bilo aretiranih 40 oseb, ki so zlic prepovedi no-sile fecu.

Prijateljski pakt z Grčijo še ne bo podpisan v nedeljo

Povodom poseta grškega zunanjega ministra se bodo v Beogradu še nadaljevala pogajanja

Beograd, 22. marca. Včeraj se je razširila vest, da bo prijateljski pakt z Grčijo podpisan že v nedeljo povodom obiska grškega zunanjega ministra Karapanosa. Ta vest se je izkazala za docela netočna in izvira iz nesporazumijena med novinarji in zastopnikom zunanjega ministra dr. Kumandija. Kakor se izve na uradnem mestu, se bodo povodom bivanja gr-

škega zunanjega ministra v Beogradu šele nadaljevala pogajanja za sklenitev pakta in zaenkrat še niti ni sporazuma o tem, ali se naj sklene pakt po vzorcu grško-italijanskega ali jugoslovensko - francoskega. Kakor poročajo iz Aten, je grški ministrijski predsednik Venizelos izrazil željo, da bi bil pakt podpisan na grški narodni praznik dne 25. t. m.

Velika korupcijska afeta v Rumuniji

Pod bivšim režimom je izginilo 100 milijonov lejev, določenih za zgradbo uradniških stanovanj

Bukarešta, 22. marca. Rumunsko časopisje obširno razpravlja o veliki korupcijski aferi z gradnjo cenjenih uradniških stanovanj. Korupcijska afeta sega še v dobo liberalnega režima, ko je bilo določenih za zidavo uradniških stanovanj 100 milijonov lejev. Po nastopu nove vlade je pregledoval sedanji minister za socialno politiko proračun svojega resora in ugotovil, da je izginilo 100 milijonov. Uvedel je takoj preiskavo, ki je dognala, da so se polastili tega ogrom-

nega zneska večinaoma državni tajniki, poslanici in generali direktorji. Cela vsota je bila razdeljena na manjše milijonske zneske, katere so ti gospodje sprejeli in naložili na visoke obresti pri raznih rumunskih denarnih zavodih. Rumunski minister za socialno politiko je trdno odločen izterjati te zneske in je že izročil spisek dolžnikov državnemu pravdnstvu v nadaljnje postopanje.

Nesreča angleškega potniškega letala

V Callaisu je treščilo na tla in se popolnoma razbila — Pilot in vsi potniki so mrtvi

Paris, 22. marca. Predvčerajšnjim je bil Callais priča strašne letalske nesreče, ko se je moralo nenadoma spustiti na tla veliko potniško letalo letalske linije London-Oslo. Ker ni imel pilot več časa poiskati primerne mesta za pristanek, se je spustil naravnost na neko cesto v središču

mesta. Letalo se je pri tem z vso silo zaleto na rob tlaka in s krili zadelo ob električni kandelaber ter se popolnoma razbilo. Pilot in potniki so bili tako mrtvi, dočim ni bil k sreči ob občinstva na ulici nihče poškodovan.

Ali bo za praznike lepo vreme?

KAJ PRAVIJO STARI VREMENSKI PREROKI, KI OPAZUJEJO LUNO. — OBETA SE NAM BAJE DEŽ.

S tem vprašanjem si mnogi belijo glave. Naravno, ker vsak Ljubljančan že kuje načrte, kako bo preživel praznike, ali na deželi pri sorodnikih ali na gorah ali ob morju. Nekateri so že sklenili, da odjadrarajo za praznike na našo rivijero. Stari vremenarji zvečer pazljivo opazujejo luno, ki je imela zadnja dva večera velik meglentosivkast kolobar. V tem kolobarju so vodene kapljice. Zato pravijo vremenski preroki, da bo kmalu začelo deževati.

Po Sloveniji je zadnje dni več ali manj oblačno. Davi je bilo hladno, to da temperatura se je povsod dvignila nad ničlo. Pod ničlo je bila le v Kranjski gori, kjer je davi termometer kazal še — 2 C. Davi so imeli v Bohinjski Bistrici + 4, oblačno; v Kranjski gori — 2, jasno; na Jesenicah + 4, jasno; v Ljubljani gl. kolodvor + 2, megleno; v Mariboru gl. kol. + 4, jasno; v Novem mestu + 4, jasno; v Celju + 3, megleno in na Rakeku + 4, jasno.

Szakula Jenő:

Suženj in Rimljanka

Roman.

— Nesmrtni bogovi! Leta 1923 se mi je pripetilo, da sem odjadral časovno daleč nazaj. Kdaj se vrnem v moderno dobo?

— Nikoli! Morda nikoli več! Tako so mi odgovarjali topoli ob bregu Dunava.

S Frontino sem se sestajal na vrtu skoro vsako noč.

Bile so divne mesečne noči. Njene ustnice so mi vsako noč prisegale večno ljubezen, vsako noč sem se nasmajal nad njenim nežnim telesom, pil sem iz polne čaše ljubavne opojnosti.

— Obožujem te, ljubček moj, sreča moja, vse moje na svetu!

In strastno me je objela. Nekoč je snela z vratu zlato veri-

žico.

— Vzemij jo, ljubček moj. Podarim ti jo, da naju bodo vezale zlate vezi. Dobro jo spravi, da je ne izgubiš in da jo boš imel za spomin na svojo Frontino.

Zlato verižico sem skril v svoji izbi pod posteljo.

Bila je iz čistega zlata. Morala je biti zelo draga. Upal sem, da se bom mogel z njo odkupiti in da mi ne bo več treba prenašati bridke usode suž-

nja.

Zdaj nisem bil več siromak. Ljubezen mi je pripomogla do zlata.

Cez dan me Frontina sploh ni hotela poznati. Sicer me pa to ni več tako vznemirjalo, kakor prve dni najine tajne ljubezni. Kako je dejala, ubožica, ko je počivala ob luninem svitu v mojem naročju?

— Podnevi menda sploh ne živim.

In res.

Podnevi se ni nikoli spominjala, kaj je počela ponoči. Človek bi mislil, da se je prebujala iz težkih sanj in pozabljala, kaj se ji je sanjalo.

Oni dan me je vprašala njena komornica vsa prestrašena:

— Naša gospa je pozabila neke zlate verižice. Si jo morda slučajno kje videl. Viduare?

Prebledel sem.

— Verižico? ... Ne ... nimam pojma, kje je.

Toda zdela se mi je, da bi bilo najbolje nikoli vrniti.

Pa sem se takoj spomnil, da bi s tem vzbudil sumničenje in da bi me začeli spraševati, kje sem verižico dobil. In tako sem jo raje še bolj skrival.

— Čudno, — je dejala komornica, — Frontina pravi, da jo je morda komu podarila, pa se ne more spomniti, komu.

Zvečer sva se zopet sestala s Frontino.

Z drhtečo roko sem ji ponudil verižico.

— Na, tu jo imaš! Jaz je nočem. Prestrašeno me je pogledala.

— Zakaj pa? Kaj me ne ljubiš več?

— Ljubim, toda ...

— Torej jo obdrži, ljubček moj. Naj bo jamstvo najine ljubezni do groba.

In obesila mi je nakit na roko. Solz-nih oči me je prosila, naj zlato verižico obdržim in skrbno čuvam.

— Prisezi, da je nikoli ne boš dal iz rok.

— Prisegam! — sem zajecjal prisli-

jeno.

Bal sem se pa še vedno, da bi utegnili služinčad zavohati najine nočne sestanke. Kaj, ko bi kdo opazil, da se na vrtu objemava in poljubljava? Nesel bi stari na nos in katastrofa bi bila neizogibna.

— Onega, ki bi naju izdal, ubijem!

In vendar se je zgodilo.

Rad bi bil preprečil ta udarec, pa nisem mogel. Nikoli nisem zvedel, kdo je naju izsledil. Sumljivo so se mi zdeli vsi, celo Frontina komornica in Sile-

nium, ki se je znala stari matroni ime-

nitno priključiti.

Nekoč je stari vse povedal.

Takoj sem opazil, da ve za najine tajne sestanke.

Drugi dan me je merila stara Publia s srditimi pogledi. Njene zelenka-

ste oči so se kar iskrale, ko sem šel mimo nje.

Kolena so se mi šbila in srce mi je močno utripalo. Vedel sem, da se zbira-

njo nad mojo glavo črni oblaki.

Bil sem izročil na milost in nemilost kruti matroni. Frontina me ni mo-

gla ščititi.

Morda je tudi centurio že slutil, da mu hodim v zelje.

Cuspius Fadus me ni več pozdrav-

ljal tako vladno, kakor običajno. Sre-

po me je gledal in v njegovih očeh sem

takoj opazil iskrico nezaupanja. Zdelo

se mi je, da bi najraje potegnil meč in

me razsekjal na drobne kose.

Obšla me je neopisna groza. Slutil

sem neizogibno nesrečo, pa je nisem

mogel odvrtiti.

Opazila sem tudi, da stara matrona

često šepeta nekaj s centurijem, da sru-

sieta proti meni tajno zaroto. Nekaj sta

nameravala z menoj, o tem ni bilo

dvoma. Opetovano sem opazil, kako

me skrivaj opazujeta.

Toda kaj sem hotel početi. Bal sem

se od dne do dne bolj, moj položaj je

postajal neznosen, toda pomagati si ni-

sem mogel.

Naslednjo noč sem se zopet sestal

na vrtu s Frontino. Močje sem stopal

ob njeni strani.

A ona je instinktivno čutila, da ne-

kaj ni v redu.

— Kai ti je, ljubček moj? — je

vprašala prestrašeno. — Si bolan?

— Moje življenje je v nevarnosti, —

sem vzdihnil. — Preti mi velika nevar-

nost. Prestrašeno je vzkliknila in se me

še bolj oklenila.

— Ne boj se, jaz te bom ščitila. Sku-

paj umrva, srček moj.

Toda njene besede me niso pomiri-

le. Vedel sem, da se podnevi ne bo

spominjala, kaj je ponoči obetala.

Zjutraj sem se zbudil zelo zgodaj.

Hegejo je že stal za mojimi vrati.

— Poidi matrona te kliče.

Glava carja Nikolaja II. je bila sežgana?

Senzacionalen članek ruskega publicista Popova — Carjevo glavo so bale sežgali 28. julija 1918 v Kremlju

V londonskem listu »News of the World« je objavil ruski publicist Georgij Popov, avtor znane knjige »Čekas«, senzacionalen članek o tragični smrti ruskega carja Nikolaja II. Članek je pisan na podlagi podatkov, ki jih je dobil pisec od nekega nemškega komuniste, očitnika tragedije ruske carske rodbine. Popov trdi, da je bila odsekana glava carja Nikolaja II. poslana v Moskvo kot očividni dokaz, da je bila carska rodbina umorjena. Carjeva glava je bila pozneje v peči v Kremlju sežgana.

Ruska carska rodbina je bila umorjena 18. julija 1918. Še istega večera je prispela vest o tragični carski rodbini v Berlin. Drugi dan je pa sprejela moskovska radiopostaja brzojavko, poslano iz Berlina nekemu dunajskemu listu in glasečo se:

»Car in drugi člani njegove rodbine so živi in njihovi prijatelji so jih odpeljali na kraj, kjer so varni.«

Brzojavka je zelo razburila boljševiške prvake v Kremlju, ki so bili obveščeni, da je carska rodbina umorjena. Trocki je brzojavno naročil predsedniku revolucionarnega odbora uradskega gubernij Beloborodovu, naj pošlje naknadno, podrobno poročilo in jasen dokaz, da je zadeva ruskega tirana kazen, ki jo je zaslužil.

26. julija zvečer je prispel v Kremelj uradno zapečaten usnjen kovčec. V njem je bila bale carjeva glava, namočena v neko tekočino in stekleni posodi. 27. julija zjutraj so se na Leninovo povelje zbrali vsi boljševiški prvaki in so ugotovili, da je v stekleni posodi res carjeva glava. Sestavili so zapisnik, ki so ga podpisali Lenin, Trocki, Zinovjev, Buharin, Dzeržinski, Kamenjev, Kalinin in Peters. Kamenjev je sprožil vprašanje, kaj storiti s carjevo glavo. Zinovjev in Buharin sta predlagala, da bi jo namočili v spirit in spravili v muzej »v interesu bodočih pokolenj«. Drugi boljševiški prvaki so bili pa proti, češ, da ne kaže spravljati carjeve glave v muzej, ker bi jo smatral ruski narod za svojo svetinjo in bi moglo nastati neprijetne komplikacije. Končno je bilo sklenjeno sežgati carjevo glavo v peči. Ta naloga je bila poverjena Trockemu.

Carjeva glava je bila sežgana zvečer 28. julija v Kremlju v podzemnem prostoru, kjer je bila prej kuhinja. Popov pripoveduje, da je bila noč od 28. na 29. julija zelo viharna. Že zvečer je grmel in treskalo in v mestu je nastal velik požar. Ko je treščilo blizu Kremlja, se je neki komunistični vrak prekrizal. Neki boljševiški častnik je odprl vrata in vsi so stopili v tesno sobo, kjer je vladala neznosna vročina. Sežiganju carjev glave je prisostvovalo okoli 20 boljševiških prvakov, med nji-

mi Smimov, Buharin, Peters, Lahciz, Krikenko, Dzeržinski, Kamenjev, Balabanova in Kolontajeva. Zadnji je prispel Trocki. Odredil je, da so kovčec odprli. Kolontajeva je zbežala iz sobe, čim so kovčec odprli. Ženski živci, je pripomnil Trocki smeje.

Odsekana carjeva glava je napravila na vse grozen vtis. Buharin in Lahciz sta bila iznenadena, da so carjevi lasje tako sivi. Tudi brada je bila siva. Na zahtevo Trockega so sestavili protokol, ki so ga vsi navzoči podpisali. Prišli so še drugi gledalci, med njimi tudi sovjetski poslanik v Berlinu Krestinski.

Ko je bil podpisan protokol, so se vsi znova ozirli na carjevo glavo in na obrazih se jim je poznalo, da so razburjeni in ginjeni. Buharin je skušal zagladiti mučen vtis in začel je govoriti o revoluciji, pa je kmalu utihnil. Celo krvoločni čekisti Lahciz si je nervozno vihal brke. Končno je Trocki odredil, da so carjevo glavo odnesli v peč. Navzoči so spontano napravili špalir in vsi so se poklonili, ko so nesli odsekano carjevo glavo mimo njih.

Bogokletstvo na gledališkem odru

V nedeljo je gostovalo v Bratislavi praško nemško gledališče, ki je uprizorilo komedijo znanega pisatelja W. Hasencleverja »Ehen, die im Himmel geschlossen werden«. Slovaška klerikalna javnost je zelo ogorčena nad to komedijo, češ, da pomeni bogokletstvo najnižje vrste. Avtor se roga bogu, iz katerega je napravil starega buržuskega gurmana in velikega prijatelja ženskega spola. Tudi iz svetnikov se norčuje. Iz sv. Petra je napravil bebastega starca, iz Marije Magdalene nebeško kurtizano, ki tudi v nebesih ne dela drugega, nego koketira in zapeljuje moške. Skratka, slovaški klerikalci pravijo, da dela Hasenclever neokusne dovčije iz stvari, ki morajo biti vsakemu verniku svete.

Bog nastopa v komediji kot stari oče kurtizane Marije Magdalene in ker je že zelo star, se hoče po zgledu svojih kolegov na zemlji odpovedati prestolu in umakniti v zasebno življenje. Dolgočasni se in tu mu priskoči na pomoč Magdalena. Pregovori ga, da vrne življenje trem samomorilcem, nekemu starejšemu in nekemu mlajšemu moškemu in neki ženski, da bi mogli v raznih variacijah tvoriti zakonski trio v veliko veselje Magdalene, katere obri je bila baje vedno preuštvo in priljubljenost. Toda bog je tako nespreten, da življenjski bitni ne more zadovoljiti in tako se vsi trije ponovno usmrte. Končno

zmaže bog razočarano z glavo, češ, sam vrag se ne spozna v tem gredanju. To je kratka vsebina komedije, ki je dvignila na Slovaškem toliko praht. Cerkveni krogi zahtevajo, naj obast prepove to nečuvstvo bogokletstvo na gledališkem odru.

Umor dr. Cimbalova pojasnjen

V preiskavi umora ruskega zdravnika dr. Cimbalova v Kutni gori na Češko-slovaškem je nastal nepričakovan preokret. Prvotno so zdravniki mislili, da je bil dr. Cimbalov zastrupljen z arzenom, dr. Kralj pa z arzenom ali z atropinom. Pozneje je dr. Kralj opazil na sebi znake zastrupljenja z živim srebrom. Največjo važnost so polagali na izid kemične preiskave dr. Cimbalovega drobovja. V drobovju niso našli nobenih sledov strupa, pač pa so ugotovili tudi najmanjše sledove lekarstev, s katerimi se je dr. Cimbalov lečil. Splošno senzacijo je pa vzbudila vest, da so našli v zdravnikovem drobovju razmrtno steklo, ki ga je zločinec pomešal med jed, da bi oboja zdravnika umrla. Dr. Cimbalov je podlegel, dr. Kralj je pa po srečnem naključju usrl smrti. Oba sta so zločincem že na sledu. Steklen prašek so našli tudi pri dr. Kralju. Oba zdravnika je hotel zločinec na ta način spraviti s sveta.

V Kutni gori so napravile oblasti pri nekom osumljenku hišno preiskavo in našli steklen prašek. Preiskava se energično nadaljuje in je napredovala že toliko, da je jasno, da je zločinec iz krovov, ki stoje zelo blizu kutnogorski bolnici.

Štirikrat rodila četvorčke

Nemški listi poročajo o redkem primeru zakonskega blagoslova, ki ga je bila deležna neka rodbina v Meklenburgu. Zakoncema, ki sta se poročila šele pred šestimi leti, se je rodilo že 18 otrok, med njimi štirikrat četvorčki. Ta primer pa ni osamljen, kajti dunajska »Medizinische Wochenschrift« ve poročati o ženi, ki je rodila v zakonu z enim možem 69 otrok. Štirikrat je rodila četvorčke, sedemkrat trojčke, 16 krat pa dvojčke. Po ženi smrti se je mož drugič oženil in z drugo ženo je imel 18 otrok in sicer dvakrat trojčke, šestkrat pa dvojčke.

Zgodovina pa pozna še zanimivejše primere zakonskega blagoslova. Znameniti so takozvani hamelski sedmorčki, ki jih je rodila neka mati v hamovskem mestu Hamelu. Primer, da rodi žena sedem otrok naenkrat je tako redek, da je bil v hamelskem primeru ovekovečen na spominjski deski, ki jo še sedaj hranijo na magistratu v Hamelu. V Württembergu kroniki je pa zaabeležen redek primer, da so se leta 1503 rodili v Bönningheimu zakoncem Stratzmann, ki sta imela že 52 otrok, šestorčki.

Št. 10480.-29. ref. IX.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje izvršitev plesarskega in slikarskega dela ter dobavo okenskih zaves pri zgradbi mestne stanovanjske hiše na Poljanah.

Potrebni ofertalni pripomočki in navodila se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2, II.

Ponudbe je vložiti pri gori imenovanem uradu najkasneje dne 3. aprila do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. marca 1929.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglaš Dina 5.—

Dvonadstropna hiša
(2 trakta), mirna lega, v Ljubljani, napreda. Naslov pove uprava tega lista. 588

Krojaški pomočnik
marljiv, s prav dobrimi sprječevaji, šče namestitev kjerko. Naslov pove uprava tega lista. 565

Psico
voščje pasme, dobro čuvajko, drsirašo, poceni proda L. Keber, hišnik, graščina Dol. 569

Mlinar, pomočnika
samostojnega in neozjenega, do 40 let starega, sprejemem za plosčato mlatev. Prednost imajo tisti, ki se razumejo tudi na žago vnecljanko. Nastopiti je takoj. Ponudbe s navedbo plače na naslov: Glöckner, Ozalj. 568

Brivski pomočnik
dober bubistec, dobi takoj mesto. Plača po dogovoru. — Oton Helmgartner, Slov. Bistrica. 567

Hotelsko-restavracijsko podjetje
dobro uvedeno, popolnoma opremljeno, centralni položaj, s okoli 40 sobami (35 postelj) in pravim spadaljočimi prostori je na prodaj. Ponudbe pripravljene na p. prot 53. Split

Dvoje posestev
lepo arondiranih, v bližini Rajhenburga radi družinskih razmer ugodno prodam. — Eno je na Velikem Kamnu, drugo v Reštaju blizu rudnika, isto z gostinjsko koncesijo, nadanje

Stanovanje
1-2 sob s kuhinjo in priključeni šče miren zakonski par takoj ali s 1 majem. Plača svetst za poseta satej. Ponudbe na upravo

Klavirji!
Tovarna in zaloga klavirjev — prvovrtnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. — Poseben oddelek za popravila. Ugleševanje in popravila za Konservatorij, Glasbeno Mestico in druge mštitute izgovarja moja trdka Gre tudi na deželo. Točna postrežba in zmerne cene tudi na obroke izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5. 525

Kmetško posestvo
lepo, 10 minut od farne cerkve, tri četrt ure od zdravilišča in železniške postaje, zaradi bolezni poceni prodam. Posestvo meri 23 orajov njh, travnikov, sadnosnika, vinograda in gonda Hlita in gospodarsko poskople je novo izdano. Zraven se lahko kupi tudi nekaj inventarja. Pojasnila daje lastnik Anton Šurja, Kapela, pošta na postaja Slatina-Radenci. 545

Najpopolnejši STOEWER šivni stroj
za šivilje krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledite si izrednost pr turdki
Lud. Beraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6/A.
Izposlatoen znak 15-utina garanci
21/A. Telefon št. 980

Albus milo Zvon za pranje, čisti perilo hitro in brez truda. Močna raztopina mila prodrje v vsak rob perila ter odstrani oprezno vso nesnago. Prosto vseh jedkih dodatkov varuje Albus milo Zvon tudi občutljivo svilo ter mehko volno. Barve barvastega perila se svetijo sveže in novo.

Mehko Albus milo Zvon za pranje varuje roke. Albus milo Zvon za pranje je izdatno ter odgovarja ceni, njegova kakovost je vedno v neizpremenjeni vrlini.

Albus milo Zvon za pranje se dobiva v vseh v stroko spadajočih trgovinah.

Albus milo Zvon za orarie
Izrobito: Albus tovarna mila d. d. Novi Sad.

NAJBOLJŠE TAMBURICE
Parketevega in kremskega sistema izdelane in razpoložljive ob amsvu
stara hrv. tovarnica tamburice
Stjepan M. Gilg
25-L
Kačičeva ulica 174 (Hrvatska)
Cenovni tamburice, pušljen na ranteve, caston Odlikovan s dvema elatima kolonama